

מודול תרשים חניכיים (צ'ארט פריודונטלי) בתוכנת Rapid-Med דף הסבר למשתמש

רופאי השיניים, שינניות ובעיקר הרופאים המומחים לחניכיים, אוספים מידע מחלל הפה ורושמים נתונים לגבי מצב החניכיים.

מודול רישום הצ'ארט הפריודונטלי, בתוכנת רפיד-מד, מאפשר רישום של פרטים מדויקים לגבי מצב החניכיים, על פי כל הפרמטרים המקובלים בתחום רפואת החניכיים ולהציגם בתרשים ממוחשב על המסך. כמו כן, מאפשר המודול השוואה בין בדיקות שונות על פני אותו מסך דבר המציג הרעה או שיפור במדדים בצורה ויזואלית ברורה.

במודול תרשים החניכיים ניתן לקלוט נתונים לפרמטרים הבאים:

- 1) מצב השיניים: רישום שיניים חסרות או חלביות, ברירת המחדל – משן קבוע.
- 2) מדד הפלאק PLAQUE INDEX: כל שן נמדדת בכל צד (בוקאלי - לינגואלי) ב-2 מדידות רובד, סה"כ 4 מדידות רובד לשן, בציון 0- אין, 1- יש. (המדד עולה ככל שיש יותר רובד חיידקים ע"ג השיניים).
- 3) קו חניכיים חופשיות FGL: קו הממוקם ונמדד יחסית ל-CEJ, שהוא המעבר בין השורש לכותרת השן. משורטט כקו אדום ברצף המשכי של נקודות המדידה בכל שן. כל שן נמדדת בכל צד (בוקאלי - לינגואלי) ב-3 מדידות אורך, סה"כ 6 מדידות אורך לשן, בציון 0...15+ כשברירת המחדל היא 0. באזור מחוסר שיניים הקו מופיע כהמשך מאזור השיניים וניתן לשנות את מיקומו על ידי רישום מספר כמו באזור עם שיניים דבר שייצג את מיקום הרכס.
- 4) קו מוקוגיינבאלי MGL: ממוקם יחסית לקו FGL. משורטט כקו כחול או שחור ברצף המשכי של נקודות המדידה בכל שן. כל שן נמדדת בכל צד במדידת אורך אחת, (פרט לאזור עליון פלטינאלי בו נמנע הרישום, כלומר קיימים רק 3 קווים כאלה בפה), בציון 0...25. באזור מחוסר שיניים הקו יופיע כהמשך מאזור השיניים ויהיה ניתן לשנות את מיקומו על ידי רישום מספר כמו באזור עם שיניים, מאזור הרכס.
- 5) עומק כיסים (PPD): ממוקם יחסית לקו FGL. משורטט כקווים אדומים הניצבים לאורך השן כשאוורכס מציין את עומק הכיסים. כל שן נמדדת בכל צד (בוקאלי-לינגואלי) ב-3 מדידות אורך, סה"כ 6 מדידות אורך לשן, בציון 0...15 כשברירת המחדל היא 3.
- 6) מדד הדלקת BLEEDING INDEX: כל שן נמדדת בכל צד (בוקאלי - לינגואלי) ב-3 מדידת הכיס, על פי תגובת דימום, ירשמו סה"כ 6 מדידות דימום לכל שן, בציון 0- אין, 1- יש מסומן על ידי נקודות אדומות קטנות מעל כותרת השן.
- 7) ניידות: מדידה אחת לכל שן, בציון 0-3. יש לרשום את הציון בשן בה קיימת ניידות (<0) בלבד. ברירת המחדל היא 0.
- 8) פורקציות: המדידות נרשמות לכל שן רלוונטית בלבד בציון 0-3 (בחלק מהשיניים לא קיים מצב של פורקציה ולכן נמנע הרישום בתאים). יש לרשום ציון בשן בה קיימת פורקציה (גדול מ-0) בלבד. ברירת המחדל היא 0.

המודול כולו בנוי משני מסכים עיקריים, כשכל אחד מהם מחולק לשני מסכי לשוניות:

מסך "מודול פריודונטלי"

זהו מסך רישום הנתונים לצ'ארט עצמו, בו מצד אחד יוזנו כל נתונים הרצויים, הנאספים מחלל הפה, על ידי המטפל עצמו או בעזרת איש צוות נוסף, ומצד שני יוצגו הנתונים שהוזנו, בצורה גראפית ויזואלית – הצ'ארט – תרשים פריודונטלי.

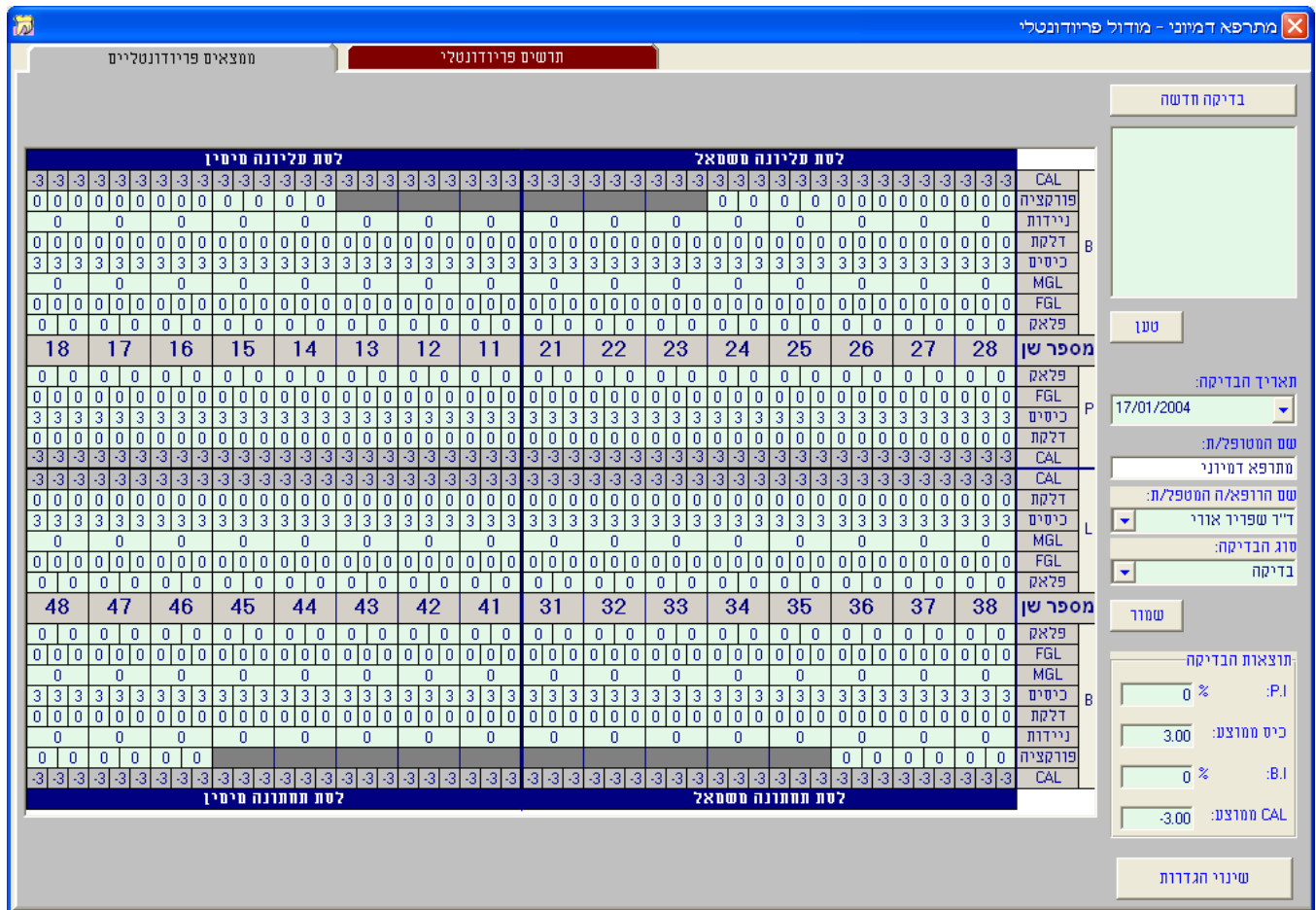
מסך "הגדרות מודול פריודונטלי"

זהו מסך שינוי ההגדרות של המודול הפריודונטלי. דרך מסך זה ניתן לבצע התאמה אישית של המודול לצרכי הרופא/ה או המרפאה, להתאים את סוגי הנתונים שהמודול דורש לצורך מילוי הצ'ארט ואת הסדר הרצוי להזנתם למחשב, כמו גם את מראה תצוגת התרשים עצמו.

מסך מודול פריודונטלי

לשונית "ממצאים פריודונטליים":

א. במסך זה נרשמים כל הנתונים הרצויים על פי מדידות שמבצעת הרופאה/ה בפה המטופלת/ (ניתן לקבוע אלו נתונים לאסוף ולהציג במסך שינוי הגדרות).

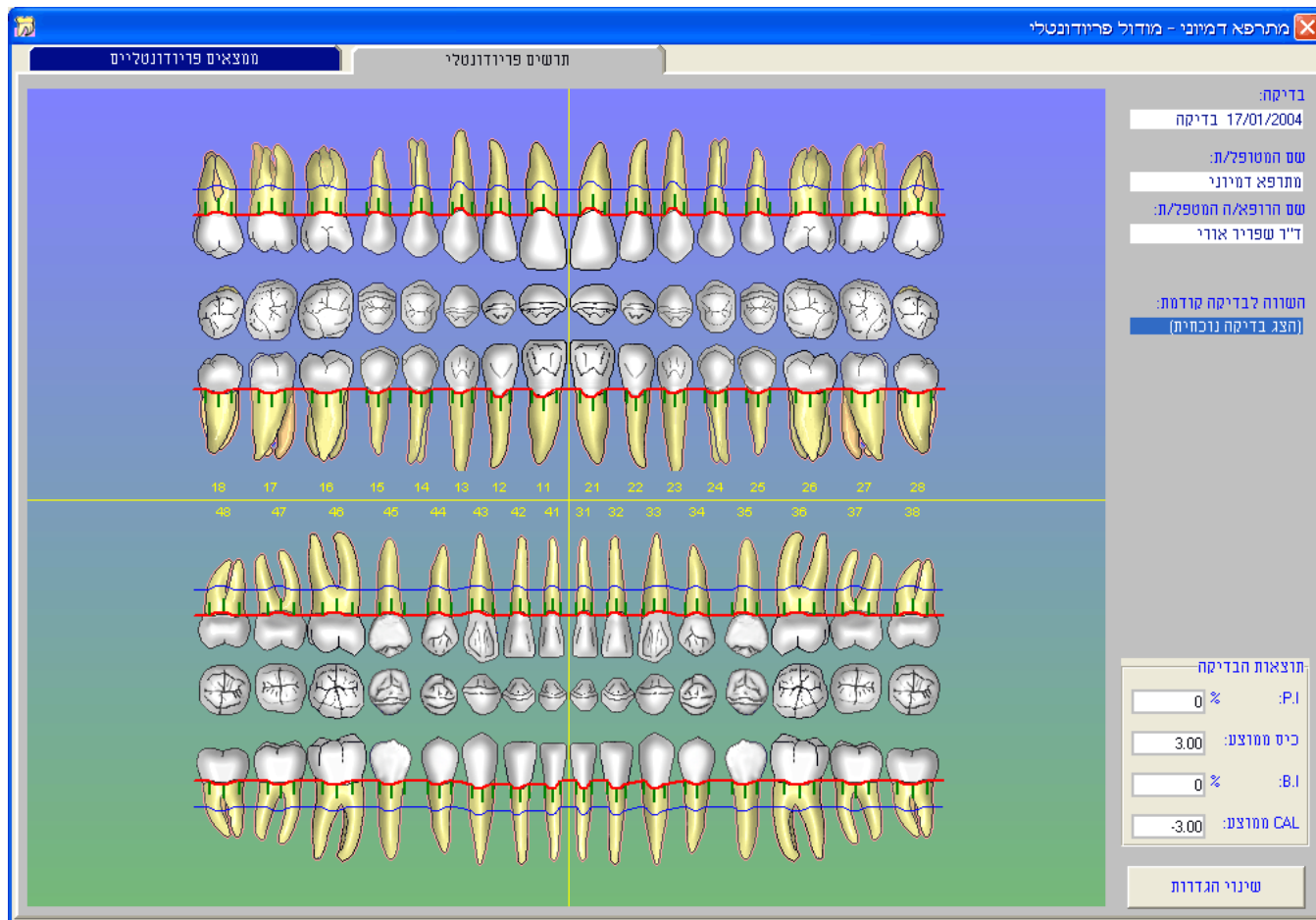
ב. איסוף הנתונים והקלדתם למחשב מתבצעת בצורה כמעט אוטומטית, על פי סדר מעבר קבוע מראש (ניתן לשינוי במסך שינוי הגדרות):

1. מדדים שערכם נרשם בספרה אחת, (מדד פלאק, מדד דלקת, קיום פורקציה וניידות) נרשמים בצורה שרישום הנתון בתא גורם למעבר עצמאי מהתא הנוכחי לתא הבא.
2. מדדים שערכם יכול להיות דו ספרתי, (עומק כיס, מיקום הניכיים חופשיות, מיקום קו מוקוגיניבאל) נרשמים בצורה שלאחר רישום הנתון בתא יש צורך להקיש על מקש המעבר (TAB) כבירת מחדל) לצורך מעבר מהתא הנוכחי לתא הבא.

3. מצב השיניים נרשם על ידי מיקום סמן העכבר על מספר השן, לחיצה על כפתור העכבר הימני ובחירה בין "שן חסרה", "שן רגילה" (ברירת מחדל) ו"שן חלבי".
4. בכל מקרה של הקלדת נתון החורג מנתוני התוכנה, (לדוגמא כיס בעומק 50 מ"מ, קיום פורקציה מדרגה 6 וניידות בדרגה 17), ישתנה הנתון שהוקלד למספר הקרוב ביותר שהתוכנה מאפשרת, תוצג הערת תיקון והנתון החדש "יצבע" לצורך שינוי אם צריך. למעבר לתא הבא ניתן להקליד את המספר או ללחוץ על מקש המעבר.
- ג. ניתן לפתוח בדיקה חדשה עם נתוני המטופל/ת והרופא/ה המגיעים ישירות מתוכנת רפיד על ידי כפתור "בדיקה חדשה".
- ד. ניתן להעלות למסך בדיקות קודמות על ידי בחירת אחת הבדיקות של המטופל/ת בחלון ולחיצה על כפתור "טען".
- ה. ניתן לשנות את שם הבדיקה ושם הרופא/ה המבצע.
- ו. ניתן לשמור בדיקה, לאחר רישום כל הפרמטרים הרצויים, על ידי כפתור "שמור".
- ז. ניתן לגשת למסכי ההגדרות של המודול הפריודונטלי, על ידי כפתור "שינוי הגדרות".
- ח. תוך כדי איסוף והקלדת הנתונים לתוכנה, מחושבים ומוצגים אוטומטית המדדים הבאים כשלא ניתן לרשום בהם נתונים באופן ישיר :
  1. בתוך הטבלה מחושב PAL או CAL, אשר מתאר את כמות אבדן התמיכה של השן, בכל ששת הנקודות של השן, כשמיקום קו ה-CEJ (בכל נקודה) משמשת מצב אפס, ממנו מפחיתים את המרחק לחניכיים, מסעיף 3 (באותה נקודה) ולאחר מכן מפחיתים את הכיס (באותה נקודה), מסעיף 5.
  2. מדד הפלאק **PLAQUE INDEX**, מחושב תוך כדי מילוי מדידות הרובד על השיניים.
  3. עומק כיסים ממוצע (מחושב כסכום כל מדידות הכיסים חלקי מכפלת 6 במספר השיניים).
  4. מדד הדלקת **BLEEDING INDEX**, מחושב תוך כדי מילוי מדידות הדימום בחניכיים.
  5. CAL ממוצע (מחושב כסכום כל התוצאות של CAL חלקי מכפלת 6 במספר השיניים).

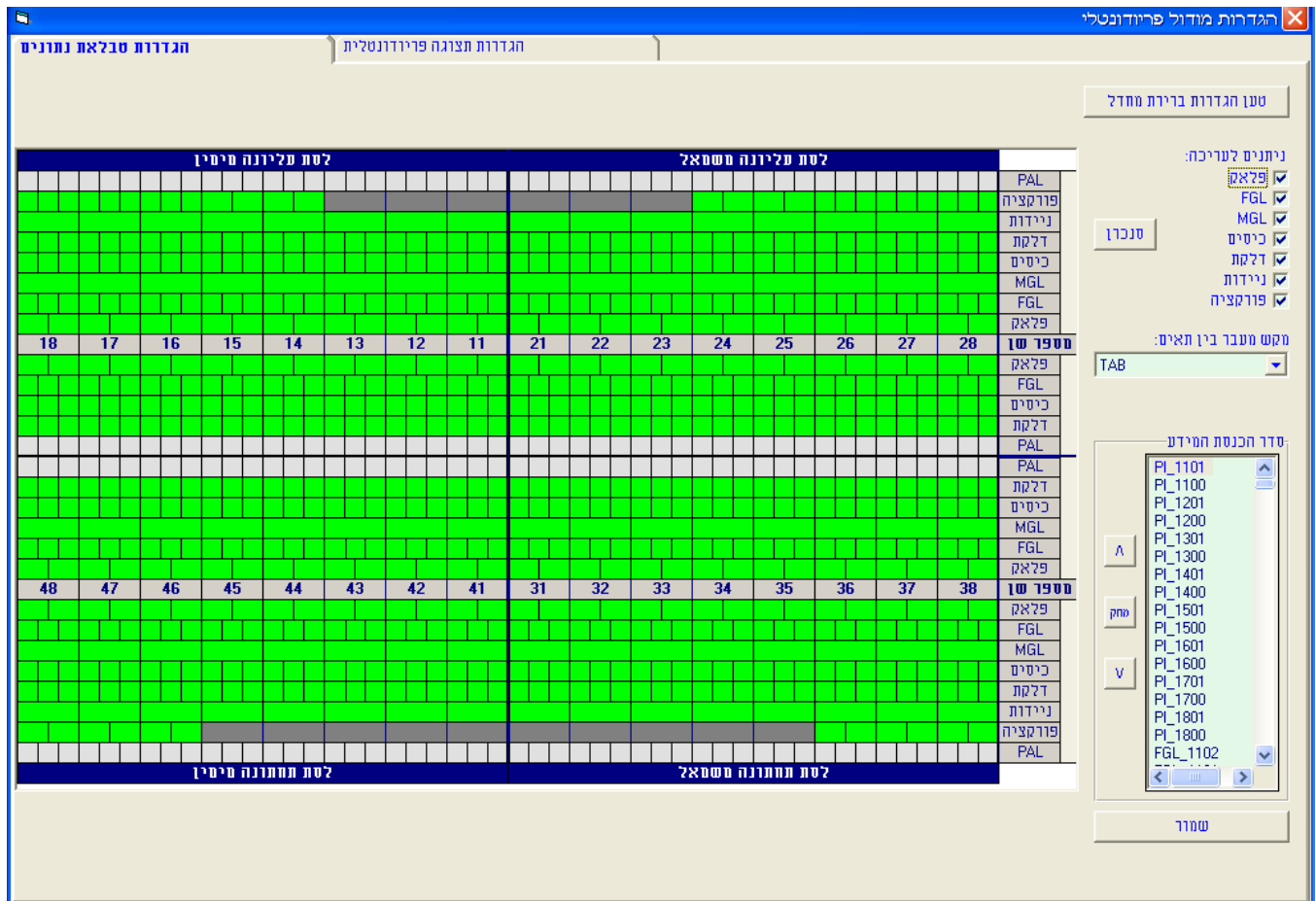
לשונית "תרשים פריודונטלי":

- א. במסך זה מוצגים כל הנתונים הרצויים על פי מדידות שביצע הרופא/ה בפה המטופל/ת. בנוסף לציורי השיניים ומיקומי כל הקווים והנקודות השונות שפורטו, מופיעים סימוני חשיפת פורקציות, דימום וכו'.
- ב. במסך תצוגה זה מופיעים פרטי הבדיקה: תאריך, סוג הבדיקה, שם המטופל/ת והרופא/ה.
- ג. באופן שגרתי מוצגת הבדיקה הנוכחית, ניתן גם להשוות את התצוגה הנוכחית לבדיקות אחרות על ידי בחירת בדיקה נוספת מהרשימה של המטופל, כאשר אז יופיעו תצוגות של שתי הבדיקות, ויוצגו שינויי צבע על פי השינוי בין שתי הבדיקות (אלו מציינים הטבה – ירוק או הרעה במצב – אדום).
- ד. גם כאן מוצגים המדדים הבאים שחושבו מהנתונים שהוקלדו לתוכנה, שוב, לא ניתן לרשום בהם נתונים באופן ישיר:
1. מדד הפלאק **PLAQUE INDEX**, חושב ממדידות הרובד על השיניים.
  2. עומק כיסים ממוצע (חושב כסכום כל מדידות הכיסים חלקי מכפלת 6 במספר השיניים).
  3. מדד הדלקת **BLEEDING INDEX**, חושב ממדידות הדימום בחניכיים.
  4. CAL ממוצע (חושב כסכום כל התוצאות של CAL חלקי מכפלת 6 במספר השיניים).

מסך הגדרות מודול פריודנטלי

לשונית "הגדרות טבלת נתונים":

The screenshot shows a software window titled "הגדרות מודול פריודנטלי". It features a main grid with columns numbered 18-28 and 31-38, and rows labeled with parameters like PAL, FGL, MGL, and FGL. To the right, there is a list of parameters with checkboxes, and a list of product codes (PL_1101 to FGL_1102) with a search box and a "שומר" button.

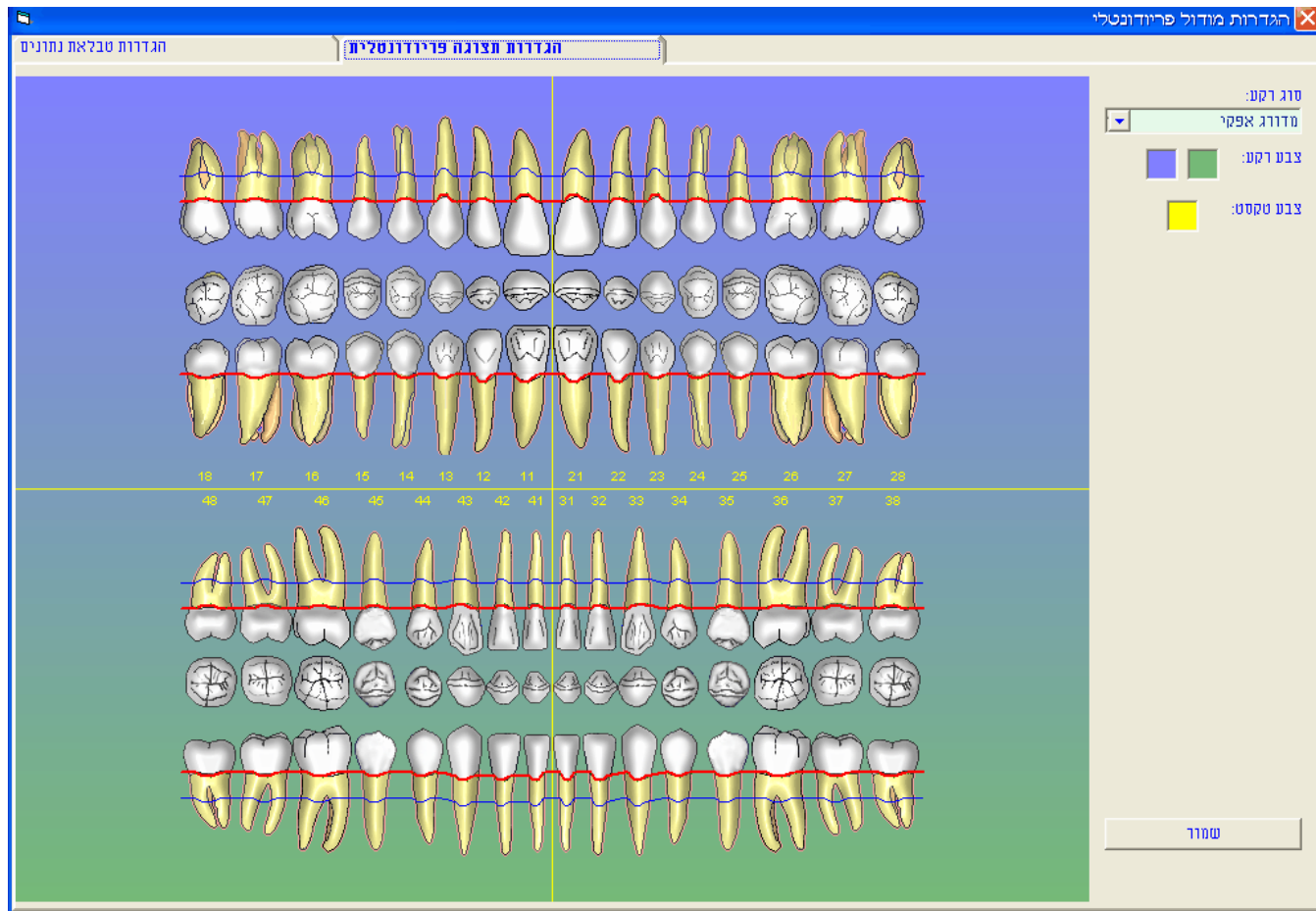
במסך זה ניתן להתאים באופן אישי את המודול כולו כמו את הנתונים שיש לאסוף בטבלת הנתונים.

- א. ניתן לטעון ולשחזר את הגדרות ברירת המחדל של המודול, על ידי לחיצה על כפתור "טען הגדרות ברירת מחדל" דבר שמוחק את כל ההגדרות האישיות שהוכנסו, כפתור זה מבטל את כל התאמה האישית שנשמרה וחוזרים למצב ההגדרות הראשוני של התוכנה !.
- ב. ניתן לסמן אלו נתונים מעוניינת הרופאה לאסוף ולערוך על מנת שיופיעו בצורה שמאפשרת את קליטתם לתוכנה על ידי סימון $\sqrt{\quad}$ בתיבות הסימון הרלוונטיות (ברירת המחדל כולם).
- ג. לעומת זאת, ניתן להסיר את הסימון $\sqrt{\quad}$ בתיבות הסימון, מאותם נתונים שאינם רלוונטיים מבחינת הרופאה, דבר שיוצג על ידי צבע אפור של השורות הללו, יגרום להם לא יופיעו בצורה שמאפשרת את קליטתם וכן לא "יפריעו" לסדר המעבר האוטומטי מתא לתא במסך.
- ד. ניתן לבחור איזה מקש על גבי מקלדת המחשב ישמש לביצוע המעבר מתא לתא במסך, על ידי בחירה מתוך תיבת הגלילה.
- ה. ניתן לבחור את סדר המעבר מתא לתא, בהתייחס לצורך שהתקבל בסעיף ב' ועל פי נוחות אישית. בחלון "סדר הכנסת המידע" ניתן לבחור ולשנות את סדר הכנסת הנתונים, על ידי חיצים מעלה/מטה להזיז את "מיקום" הנתון ובכך את התזמון של קליטתו. כמו כן ניתן למחוק נתון מסדר הקליטה.

כפתור "שמור" לשמירת מצב ההגדרות הרצוי.

לשונית "הגדרות תצוגה פריודונטלית":

- במסך זה ניתן לשנות מספר פרמטרים לגבי צבעי תצוגת הצ'ארט.
- סוגי מעברי הצבע ברקע (צבע המסך יכול להשתנות מצד לצד מצבע לצבע).
  - צבעי הרקע.
  - צבע הטקסט (מספרי שיניים והצלב).
- כפתור "שמור" לשמירת מצב ההגדרות הרצוי.